

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Καλή Πρακτική

Η οριζόντια μάθηση: η συνεργασία ανάμεσα στους μαθητές

Κλάδος της ενότητας / Ορίζω/Εκπαιδευώ

Επικοινωνία : Christine Henrot. et Carmela Piccinnino

Ίδρυμα Collège Saint-Guibert de Gembloux

Ιστοσελίδα www.collegedegembloux.be

1 Πλαίσιο

Οι μαθητές που δεν έχουν αποκτήσει τον τίτλο C.E.B. (πιστοποιητικό βασικής εκπαίδευσης = πρωτοβάθμια εκπαίδευση) ομαδοποιούνται σε μια τάξη που ονομάζεται: 1^ο διαφοροποιημένη. Αυτοί οι μαθητές αισθάνονται υποτιμημένοι σε σχέση με άλλους μαθητές του σχολείου, ειδικά επειδή γνωρίζουν καλά τις ακαδημαϊκές τους δυσκολίες αλλά και τις δυσκολίες συμπεριφοράς για κάποιους.

το να μένουν καθισμένοι/ες και να ακούνε τον καθηγητή δεν είναι πάντα εύκολο για αυτούς/ές.

Για να βγούμε από το σχήμα "Καθηγητής = ο αρχηγός που διδάσκει και Μαθητές = παθητικά πρόσωπα που ακούνε", 2 καθηγητές (αναφέρονται ανωτέρω) αποφάσισαν να κάνουν 2 τάξεις διαφορετικών επιπέδων να συνεργαστούν:

- Μια τάξη της 1^{ης} διαφοροποιημένης με μαθητές από 12 ή 13 ετών που δεν είχαν το CEB.
- Μια τάξη της 2^{ης} βαθμίδας, 2^{ου} έτους με μαθητές που έχουν αποκτήσει το CEB στο τέλος της πρωτοβάθμιας και στο 2^ο έτος του γυμνασίου. Αυτοί οι μαθητές είναι μεταξύ 13 και 14 ετών.

• Η Carmela Piccinnino είναι καθηγήτρια καλλιτεχνικών. Η Christine Henrot καθηγήτρια γενικής οικονομίας.

Οι 2 τάξεις συμμετέχουν σε ένα πρόγραμμα λαχανόκηπου « écol'lectif » :

- Η τάξη της 1^{ης} διαφοροποιημένης ασχολείται με το σχεδιασμό και την κατασκευή των ξύλινων πάγκων για να φτιαχτούν τα πλαίσια για το λαχανόκηπο.
- Η τάξη του 2^{ου} έτους υπολογίζει την τιμή της επένδυσης και των απαραίτητων υλικών για την κατασκευή των ξύλινων πάγκων.

- Πηγές.

Η δραστηριότητα της «οριζόντιας μάθησης» είναι μια από τις παιδαγωγικές θεωρίες. Κυρίως στην ακόλουθη αναφορά : « Petersen et Freinet, le Plan d'Inéa et l'Ecole Moderne. »

Olivier Francomme Editions « les Amis de

Freinet »

Φωτογραφία από άγνωστο συντάκτη υπόκειται σε άδεια CC BY-NC-SA

2 Στόχοι.

Η συνεργασία ανάμεσα στους μαθητές επιτρέπει :

✚ Στο επίπεδο των μαθητών.

- Να ενταχθούν και να έχουν επαφή με τους μαθητές που έχουν μεγαλύτερες ευκολίες στο σχολείο.
- Να δημιουργήσουν θετικούς δεσμούς ανάμεσά τους στην τάξη αλλά επίσης και στην αυλή του σχολείου.
- Να εξαφανιστούν κάποιες προκαταλήψεις σχετικά με τα γνωστικά αντικείμενα.

✚ Στο επίπεδο των καθηγητών.

- Να αναπτύξουν τις σχέσεις μεταξύ μαθητών με «διαφορετικές νοημοσύνες».
- Να κάνουν να συνεργαστούν και να συγχρονίσουν τάξεις με διαφορετικά επίπεδα.
- Να προσαρμόσουν τις παιδαγωγικές μεθόδους έτσι ώστε να κάνουν τους μαθητές να μαθαίνουν με διαφορετικό τρόπο.

3 Εξέλιξη της «Καλής πρακτικής».

✚ Προαπαιτούμενα.

Η ένωση 2 τάξεων διαφορετικών επιπέδων απαιτεί οργάνωση και συγχρονισμό μεταξύ των καθηγητών

Οι 2 τάξεις μπορούν να δουλέψουν μαζί μόνο κάποιες στιγμές αφού οι «μαθητές-καθοδηγητές» έχουν ήδη αφομοιώσει τις απαραίτητες γνώσεις που καλούνται να μεταδώσουν στους «μαθητές – μαθητευόμενους». Χρειάζεται επίσης, κατάλληλος χώρος

που να χωράει τις 2 τάξεις.

Τα τραπέζια είναι τοποθετημένα ανά 2 έτσι ώστε να μπορούν να ομαδοποιηθούν 4 μαθητές . 2 μαθητευόμενοι και 2 καθοδηγητές.

Εξέλιξη της δραστηριότητας.

Οι μαθητές έχουν τον απαραίτητο εξοπλισμό.

Οι μαθητές καθοδηγητές παραδίδουν την ύλη στους μαθητευόμενους ο καθένας με τη μέθοδο και τον τρόπο του.

Οι καθηγητές είναι διαθέσιμοι να απαντήσουν σε ενδεχόμενα ερωτήματα για να βοηθήσουν και με την οργάνωση του χρόνου.

4/Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η εποικοδομητική αξιολόγηση μπορεί να γίνει:

- Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας: οι καθοδηγητές να έχουν προβλέψει ασκήσεις.
  - Μετά την επιστροφή στην τάξη με την καθηγήτριά τους.
  - Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας και μετά την επιστροφή στην τάξη.
- Να χρησιμοποιηθούν παιδαγωγικές καινοτομίες

Η αξιολόγηση πιστοποίησης θα γίνει, στη συνέχεια, στην τάξη με την καθηγήτριά.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας οριζόντιας μάθησης.

Οι «μαθητές – μαθητευόμενοι» που προέρχονται από τη διαφοροποιημένη εκπαίδευση ήταν αγχωμένοι ξέροντας ότι θα δουλέψουν με τους μαθητές της γενικής εκπαίδευσης

Είχαν φόβους :

- Θα μας κοροϊδεύουν On va se moquer de nous.
- Εγώ, δε θα καταλαβαίνω!
- Είναι υποχρεωτικό;
- Προτιμώ να μην πάω.....
-

Οι πρώτες επαφές ήταν κάπως παγερές από τους «μαθητές μαθητευόμενους» επειδή δεν ήταν μόνοι τους αλλά έπρεπε να διαμοιραστούν στα διάφορα τραπέζια με τους «μαθητές-καθοδηγητές».

Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας μια καλή συνεργασία άρχισε να αναπτύσσεται ανάμεσα στους μαθητευόμενους και στους καθοδηγητές.

5/Όρια.

Αυτή η δραστηριότητα έχει, ωστόσο, κάποια όρια :

- Οι τάξεις πρέπει να έχουν ένα μικρό σχετικά αριθμό μαθητών : 20 μαθητές μάξιμουμ και οι 2 τάξεις.

- Οι «μαθητές – καθοδηγητές» πρέπει να αναπτύσσουν ενσυναίσθηση απέναντι στους «μαθητές – μαθητευόμενους».
- Οι «μαθητές – μαθητευόμενοι» πρέπει να υποστηρίζονται και να ενθαρρύνονται από την καθηγήτριά τους πριν από τη δραστηριότητα για να ενθαρρυνθούν.
- Η δραστηριότητα δεν είναι τακτική και μπορεί να γίνει μόνο κάποιες στιγμές όταν οι «μαθητές – καθοδηγητές» είναι ικανοί να μεταδώσουν τις γνώσεις στους «μαθητές – μαθητευόμενους» και οι τελευταίοι είναι ικανοί να τις καταλάβουν.
- Οι «μαθητές – μαθητευόμενοι» πρέπει να είναι σε κοντινή ηλικία με τους «μαθητές – καθοδηγητές».

6/Προοπτικές.

Το «Σύμφωνο Αριστείας» της γαλλικής κοινότητας του Βελγίου συνιστά τη χρήση παιδαγωγικών καινοτομιών και εναλλακτικών μεθόδων μάθησης.

<http://www.pactedexcellence.be>

Παρακολουθήστε το βίντεο με το παράδειγμα του Ινστιτούτου Saint Joseph του Ixelles (Βρυξέλλες).

Ces innovations pédagogiques pourraient se mettre en place progressivement là où elles seraient utiles pour améliorer l'inclusion des élèves différents ou ayant des difficultés d'apprentissages. Αυτές οι παιδαγωγικές καινοτομίες θα μπορούσαν να υλοποιηθούν προοδευτικά όπου θα ήταν χρήσιμο να βελτιωθεί η συμπερίληψη διαφόρων μαθητών ή ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες.

Το « Plan d'Inéa » του Peter Petersen είναι κοντά σε αυτές τις εκπαιδευτικές καινοτομίες που υποστηρίζει το Σύμφωνο Αριστείας.